

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра загальної та військової хірургії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Едуард БУРЯЧКОВСЬКИЙ

01 вересня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Перша долікарська допомога з ознайомчою медичною практикою»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 226 «Фармація, промислова фармація»

Освітньо-професійна програма: Фармація

Одеса 2022 – 2023

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Фармація» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», ухваленою Вченою Радою ОНМедУ (протокол № 8 від 29 червня 2023 року).

Розробники: д.мед.н., проф. Каштальян М.А., к.м.н., Колотвін А.О. к.м.н. Ромак О.І., ас. Білаш О.В.

Програму обговорено на засіданні кафедри загальної та військової хірургії
Протокол № 1 від 28.08.2023р.

Завідувач кафедри Мешу Михайло КАШТАЛЬЯН

Погоджено із гарантом ОПП Унгурян Ліана УНГУРЯН

Програму ухвалено на засіданні предметної циклової комісії з хірургічних дисциплін ОНМедУ

Протокол № 1 від 30.08.2023р.

Голова предметної циклової методичної комісії з хірургічних дисциплін Мищенко Василь МИЩЕНКО

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри Загальної, дитячої та військової хірургії з
Протокол № 1 від "4" 09 2023р. хірургічної фізіології

Завідувач кафедри Мешу Михайло КАШТАЛЬЯН
(підпис) (Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____
Протокол № _____ від "____" _____ 20__ р.

1. Опис навчальної дисципліни:

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Загальна кількість:	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Денна форма навчання Обов'язкова дисципліна
Кредитів: 3	Спеціальність 226 «Фармація, промислова фармація»	Рік підготовки: 2
Годин: 90		Семестри III-IV
Змістових модулів: 4	Рівень вищої освіти другий (магістерський)	Лекції 10 год. Семінарські (0 год.) Практичні 40 год. Лабораторні (0 год.) Самостійна робота 40 год. у т.ч. індивідуальні завдання (0 год.) Форма підсумкового контролю – залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни, компетентності, програмні результати навчання.

Мета: Опанування здобувачем вищої освіти базових теоретичних положень першої долікарської допомоги, оволодіння практичними навичками надання невідкладної допомоги потерпілим на місці події та при транспортуванні до лікувального закладу.

Завдання:

1. Формування вмій та навичок: з проведення серцево-легеневої реанімації, зупинки кровотечі, використання табельних та імпровізованих шин для транспортної іммобілізації постраждалих з метою збереження їм життя.
2. Опанування навичок: серцево-легеневої реанімації, тимчасової зупинки кровотечі, накладання пов'язок, табельних та імпровізованих шин.
3. Опанування вмінням: визначати тактику невідкладної долікарської допомоги при пораненнях, ушкодженнях, гострій терапевтичній патології, гострих хірургічних захворюваннях, невідкладних станах у вагітних та дітей;

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Інтегральна компетентність магістра (рівень 7) за вимогами НРК

Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та критично осмислювати й вирішувати практичні проблеми у професійній фармацевтичній та/або дослідницько-інноваційній діяльності із застосуванням положень, теорій та методів фундаментальних, хімічних, технологічних, біомедичних та соціально-економічних наук; інтегрувати знання та вирішувати складні питання, формулювати судження за недостатньої або обмеженої інформації; зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та їх обґрунтованість до фахової та нефахової аудиторії. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

Загальні компетентності за вимогами НРК:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, вчитися і бути сучасно навченим.

ЗК02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК06. Здатність працювати в команді.

ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК13. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
ЗК15. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

ФК07. Здатність проводити санітарно-просвітницьку роботу серед населення з метою профілактики поширених захворювань, попередження небезпечних інфекційних, вірусних та паразитарних захворювань, а також з метою сприяння своєчасному виявленню та підтриманню прихильності до лікування цих захворювань згідно з їхніми медико-біологічними характеристиками та мікробіологічними особливостями.

ФК08. Здатність здійснювати консультування щодо рецептурних та безрецептурних лікарських засобів й інших товарів аптечного асортименту; фармацевтичну опіку під час вибору та реалізації лікарських засобів природного та синтетичного походження шляхом оцінки співвідношення ризик/користь, сумісності, із врахуванням біофармацевтичних, фармакокінетичних, фармакодинамічних та фізико-хімічних і хімічних особливостей, показань/протипоказань до застосування керуючись даними про стан здоров'я конкретного хворого.

ФК24. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України та рекомендацій належних фармацевтичних практик.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН01. Мати та застосовувати спеціалізовані концептуальні знання у сфері фармації та суміжних галузях з урахуванням сучасних наукових здобутків.

ПРН12. Надавати домедичну допомогу хворим при невідкладних станах та постраждалим у екстремальних ситуаціях.

ПРН25. Дотримуватись норм санітарно-гігієнічного режиму та вимог техніки безпеки при здійсненні професійної діяльності.

ПРН41. Визначити головний клінічний синдром або симптом, яким обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого шляхом прийняття обґрунтованого рішення стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.

ПРН42. Організувати надання медичної допомоги та лікувально-евакуаційних заходів населенню та військовослужбовцям в умовах надзвичайних ситуації та бойових дій, в т.ч. у польових умовах.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

Знати:

1. Алгоритми тимчасової зупинки кровотеч.
2. Алгоритм серцево-легеневої реанімації.
3. Алгоритм долікарської допомоги при асфіксії.
4. Алгоритм виконання крікотіреопункції.
5. Алгоритм долікарської допомоги при отруєннях та передозуванні ліків.
6. Алгоритм надання першої допомоги при термічних опіках.
7. Алгоритм надання першої допомоги при хімічних опіках.
8. Алгоритм надання першої допомоги при відмороженнях.
9. Алгоритм дій при укусах тварин.
10. Алгоритми долікарської допомоги при переломах.
11. Алгоритм дій при вивихах.
12. Алгоритм першої долікарської допомоги при вогнепальних та ножових пораненнях.
13. Невідкладні дії при алергічних реакціях.
14. Алгоритм дій при інфекційних захворюваннях, організацію карантину.
15. Долікарська допомога при стенокардії, інфаркті міокарда.
16. Алгоритм першої допомоги при бронхіальній астмі.
17. Тактику дій при болю у животі.
18. Алгоритм першої допомоги при гіпертермії.

19. Алгоритми першої долікарської допомоги при невідкладних станах у дітей.
20. Етапи фізіологічних пологів, обробку пуповини.
21. Дії при укусах комах.
22. Алгоритм першої допомоги при синдромі позиційного здавлення.

Вміти:

1. Накладати імпровізовані та стандартні шини для імобілізації.
2. Проводити евакуацію потерпілого з автомобіля.
3. Транспортувати потерпілих з різними видами уражень.
4. Накладати бинтові пов'язки.
5. Промивати шлунок.
6. Промивати очі.
7. Проводити обробку ран.

3. Зміст навчальної дисципліни

Перша долікарська допомога з ознайомчою медичною практикою

Змістовий модуль 1. Основні принципи першої долікарської допомоги.

Тема 1. Значення першої долікарської допомоги.

Загальні принципи та логіка надання першої долікарської допомоги у мирний, військовий час та при масових ураженнях. Принципи медичного сортування. Діагностичні та лікувальні алгоритми. Типові помилки.

Тема 2. Загальні принципи та послідовність надання першої долікарської допомоги.

Маніпуляції та медикаментозні засоби – їх роль в першій долікарській допомозі. Основи реаніматології. Серцева-легенева реанімація. Термінальні стани. Реанімаційні заходи.

Тема 3. Десмургія.

Характеристика перев'язувальних матеріалів. Пов'язки бинтові, клейові, хусткові, гіпсові. Види пов'язок: захисні, тиснучі, лікувальні, корегуючі. Правила і техніка накладання пов'язок на голову та грудну клітку, живіт. Пов'язки на кінцівки: циркулярна, спіральна, черепашча, на палець і пальці кисті, колосовидна, восьміподібна на кисть, Дезо.

Тема 4. Асептика та антисептика.

Збереження принципів асептики та антисептики при наданні першої лікарської допомоги. Шляхи розповсюдження інфекції. Профілактика розповсюдження екзогенної та ендогенної інфекції. Дезінфекція. Стерилізація. Механічна, фізична, хімічна, біологічна та змішана антисептика.

Змістовий модуль 2. Рани. Кровотеча, крововтрата. Основи гемотрансфузіології.

Тема 5. Рани. Поняття. Методика оцінки ран (нейроваскулярний компонент, площа й глибина втрати тканин, ступінь забруднення, локалізація). Перша долікарська допомога при різних видах ран. Кусані рани – принципи обробки, правила реєстрації і спостереження. Профілактика газової гангрени, правцю та сказу. Краш-синдром: причини, прояви, небезпеки, тактика першої медичної допомоги.

Тема 6. Кровотечі. Визначення, класифікація кровотеч. Способи тимчасової зупинки кровотеч (Притиснення рани, підвищене положення, пальцеве притиснення проєкційних точок, шинування, накладання джгута, стискаюча пов'язка, накладання затискача, тампонада носа): техніка, показання, протипоказання, типові помилки. Правила асептики та антисептики при зупинці кровотеч. Остаточні методи зупинки кровотеч.

Тема 7. Геморагічний шок. Поняття, причини, прояви, індекс Алговера, перша медична допомога. Особливості, небезпеки та клінічні ознаки внутрішніх кровотеч. Перша медична

допомога при внутрішніх кровотечах. Переливання крові, компонентів крові та кровозамінників.

Змістовий модуль 3. Травматизм та пошкодження.

Тема 8. Перша долікарська допомога при ушкодженнях та травмах.

Невідкладні дії на місці одержання травми. Послідовність допомоги при масових ураженнях. Правила евакуації потерпілих. Методи іммобілізації, транспортування. Типові помилки.

Тема 9. Перелом кісток.

Діагностика й перша медична допомога. Послідовність медичних дій при ускладнених переломах. Діагностика вивихів, перша медична допомога, травматичні ампутації: перша медична допомога. Закриті пошкодження м'яких тканин: класифікація, діагностика, перша медична допомога.

Тема 10. Травма голови та хребта.

Травма голови: механізм травми. Методика обстеження травмованих. Оцінка важності травми голови: анамнез, механізм, життєво-важливі показники, шкала Глазго, соматичний огляд. Діагностичні ознаки різних типів травми. Тактика невідкладної допомоги: Первинний огляд, іммобілізація, транспортування, вторинний огляд. Помилки першої допомоги. Травма хребта: Механізм травми. Методика обстеження хребта. Спінальний шок, тетра- і параплегія. Тактика невідкладної допомоги: первинний огляд, іммобілізація, транспортування, вторинний огляд. Динамічне спостереження. Помилки першої допомоги.

Тема 11. Травма грудної клітки, живота і тазу.

Травми грудної клітки: механізм травми. Методика обстеження органів грудної клітки. Відкритий, закритий та клапанний пневмоторакс, масивний гемоторакс, тампонада серця, балотуючи грудна клітка, травма серця, обструкція дихальних шляхів. Принципи дошпитальної допомоги. Помилки першої допомоги. Травми органів черевної порожнини й тазу: механізм травми. Методика обстеження. Ускладнення, за грозові для життя (внутрішньочеревна кровотеча, перитоніт, евісцерація).

Тема 12. Опіки, відмороження, електротравма.

Методика обстеження обпечених (визначення глибини, площі, важкості опіку). Принципи реанімації і надання першої медичної допомоги обпеченим та ураженим електричним струмом. Інгаляційні ураження: діагностика та перша медична допомога. Хімічні, променеві та радіаційні опіки: особливості діагностики та першої медичної допомоги.

Змістовий модуль 4. Перша долікарська допомога при гострих хірургічних та терапевтичних захворюваннях. Логіка дій при невідкладних акушерських станах, перша долікарська допомога при гострих станах у дітей.

Тема 13. Отруєння. Умови, класифікація, небезпеки.

Оцінка стану пацієнта – функція дихання, серцево-судинної системи, свідомість збір необхідної інформації. Отруєння грибами. Перша медична допомога при отруєннях: техніка промивання шлунка, антидоти, сорбенти, деякі медичні препарати. Укуси отруйних тварин та комах: невідкладна допомога. Догляд за пацієнтом, що перенесли отруєння.

Тема 14. Гострі «терапевтичні» захворювання органів серцево-судинної і дихальної систем.

Інфаркт міокарда, гостра серцево-судинна недостатність, кардіогенний шок, аритмія, гіпертонічний криз. Приступ бронхіальної астми. Принципи діагностики та першої медичної допомоги. Алергія, анафілаксія, алергени. Клінічні прояви та варіанти перебігу (блискавичний, астматичний, кардіальний, неврологічний, абдомінальний, шкірний). набряк легень. набряк Квінке. Перша медична допомога.

Тема 15. Шок. Колапс. Кома.

Порушення свідомості, шок, колапс, кома: Визначення, етіологія, оцінка стану хворого

(первинний огляд, анамнез соматичне обстеження). Дошпитальна допомога при комах неясної етіології: травми голови, діабет (гіпоглікемія, гіперглікемія, кетоацидоз), серцево-судинні хвороби (кардіогенний шок, аритмії), судоми (епілепсія), інсульт, гіпо- та гіпертермія, анафілаксія (ліки, укуси комах, продукти), отруєння (прийом всередину, чадний газ).

Тема 16. Логіка дій при невідкладних акушерських станах, перша долікарська допомога при гострих станах у дітей. Типові помилки.

Анатомо-фізіологічні особливості вагітних. Вагітність. Кровотечі, Преєклампсія, еклампсія, розрив матки, відшарування плаценти, випадіння пуповини, загроза аборту, позаматкова вагітність, травма – розпізнавання, перша медична допомога. Транспортування вагітних. Пологи. Неонатальна реанімація. Фізіологія родів. Передвісник родів, Етапи та механізм пологів. Приймання нормальних самовільних пологів: матеріальне забезпечення, обробка пуповини та дитини. Анатомо-фізіологічні особливості дітей. Обструкція дихальних шляхів, астма, епіглотит, круп, бронхіт, фибрильні судоми, гіпертермія – діагностика й перша медична допомога. Особливості реанімації дітей.

Тема 17. «Гострий живіт».

Захворювання, об'єднані терміном «гострий живіт»: гострий апендицит, холецистит, панкреатит, перфораційна виразка шлунка та 12-ти палої кішки, защемлена грижа, кишкова непрохідність. Причини, прояви дошпитальна діагностика, перша медична допомога, принципи лікування на шпитальному етапі. Типові помилки першої допомоги.

Залік.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин					
	Всього	У тому числі				
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	СРЗ
Змістовий модуль 1. Основні принципи першої долікарської допомоги						
Тема 1. Значення першої долікарської допомоги. Загальні принципи та логіка надання першої долікарської допомоги у мирний, військовий час та при масових ураженнях. Принципи медичного сортування. Діагностичні та лікувальні алгоритми. Типові помилки.	2	2	0	0	0	0
Тема 2. Загальні принципи та послідовність надання першої долікарської допомоги. Маніпуляції та медикаментозні засоби – їх роль в першій долікарській допомозі. Основи реаніматології. Серцева-легенева реанімація. Термінальні стани. Реанімаційні заходи.	6	2	0	2	0	2
Тема 3. Десмургія. Характеристика	7	0	0	4	0	3

перев'язувальних матеріалів. Пов'язки бинтові, клейові, хусткові, гіпсові. Види пов'язок: захисні, тиснучі, лікувальні, корегуючі. Правила і техніка накладання пов'язок на голову та грудну клітку, живіт. Пов'язки на кінцівки: циркулярна, спіральна, черепаха, на палець і пальці кисті, колосовидна, восьміподібна на кисть, Дезо.						
Тема 4. Асептика та антисептика. Збереження принципів асептики та антисептики при наданні першої лікарської допомоги. Шляхи розповсюдження інфекції. Профілактика розповсюдження екзогенної та ендогенної інфекції. Дезінфекція. Стерилізація. Механічна, фізична, хімічна, біологічна та змішана антисептика.	4	0	0	2	0	2
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	19	4	0	8	0	7
<i>Змістовий модуль 2. Рани. Кровотеча, крововтрата. Основи гемотрансфузіології.</i>						
Тема 5. Рани. Поняття. Методика оцінки ран (нейроваскулярний компонент, площа й глибина втрати тканин, ступінь забруднення, локалізація). Перша долікарська допомога при різних видах ран. Кусані рани – принципи обробки, правила реєстрації і спостереження. Профілактика газової гангрені, правцю та сказу. Краш-синдром: причини, прояви, небезпеки, тактика першої медичної допомоги.	4	0	0	2	0	2
Тема 6. Кровотечі.	9	2	0	4	0	3

Визначення, класифікація кровотеч. Способи тимчасової зупинки кровотеч (Притиснення рани, підвищене положення, пальцеве притиснення проєкційних точок, шинування, накладання джгута, стискаюча пов'язка, накладання затискача, тампонада носа): техніка, показання, протипоказання, типові помилки. Правила асептики та антисептики при зупинці кровотеч. Остаточні методи зупинки кровотеч.						
Тема 7. Геморагічний шок. Поняття, причини, прояви, індекс Алговера, перша медична допомога. Особливості, небезпеки та клінічні ознаки внутрішніх кровотеч. Перша медична допомога при внутрішніх кровотечах. Переливання крові, компонентів крові та кровозамінників.	8	0	0	4	0	4
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	23	2	0	12	0	9
<i>Змістовий модуль 3. Травматизм та пошкодження.</i>						
Тема 8. Перша долікарська допомога при ушкодженнях та травмах. Невідкладні дії на місці одержання травми. Послідовність допомоги при масових ураженнях. Правила евакуації потерпілих. Методи іммобілізації, транспортування. Типові помилки.	2	2	0	0	0	0
Тема 9. Перелом кісток. Діагностика й перша медична допомога. Послідовність медичних дій при ускладнених переломах. Діагностика вивихів, перша медична	4	0	0	2	0	2

допомога, травматичні ампутації: перша медична допомога. Закриті пошкодження м'яких тканин: класифікація, діагностика, перша медична допомога.						
Тема 10. Травма голови та хребта. Травма голови: механізм травми. Методика обстеження травмованих. Оцінка важності травми голови: анамнез, механізм, життєво-важливі показники, шкала Глазго, соматичний огляд. Діагностичні ознаки різних типів травми. Тактика невідкладної допомоги: Первинний огляд, іммобілізація, транспортування, вторинний огляд. Помилки першої допомоги. Травма хребта: Механізм травми. Методика обстеження хребта. Спінальний шок, тетра- і паралегія. Тактика невідкладної допомоги: первинний огляд, іммобілізація, транспортування, вторинний огляд.	0	0	0	2	0	2
Тема 11. Травма грудної клітки, живота і тазу. Травми грудної клітки: механізм травми. Методика обстеження органів грудної клітки. Відкритий, закритий та клапанний пневмоторакс, масивний гемоторакс, тампонада серця, балотуючи грудна клітка, травма серця, обструкція дихальних шляхів. Принципи до шпитальної допомоги. Помилки першої допомоги. Травми органів черевної порожнини й тазу:	0	0	0	2	0	2

механізм травми. Методика обстеження. Ускладнення, за грозві для життя (внутрішньочеревна кровотеча, перитоніт, евісцерація).						
Тема 12. Опіки, відмороження, електротравма. Методика обстеження обпечених (визначення глибини, площі, важкості опіку). Принципи реанімації і надання першої медичної допомоги обпеченим та ураженим електричним струмом. Інгаляційні ураження: діагностика та перша медична допомога. Хімічні, променеві та радіаційні опіки: особливості діагностики та першої медичної допомоги.	0	0	0	2	0	2
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	18	2	0	8	0	8
<i>Змістовий модуль 4. Перша долікарська допомога при гострих хірургічних та терапевтичних захворюваннях. Логіка дій при невідкладних акушерських станах, перша долікарська допомога при гострих станах у дітей.</i>						
Тема 13. Отруєння. Умови, класифікація, небезпеки. Оцінка стану пацієнта – функція дихання, серцево- судинної системи, свідомість збір необхідної інформації. Отруєння грибами. Перша медична допомога при отруєннях: техніка промивання шлунка, антидоти, сорбенти, деякі медичні препарати. Укуси отруйних тварин та комах: невідкладна допомога. Догляд за пацієнтом, що перенесли отруєння.	4	0	0	2	0	2
Тема 14. Гострі «терапевтичні» захворювання органів серцево-судинної і дихальної систем.	4,5	0,5		2		2

<p>Інфаркт міокарда, гостра серцево-судинна недостатність, кардіогенний шок, аритмія, гіпертонічний криз. Приступ бронхіальної астми. Принципи діагностики та першої медичної допомоги. Алергія, анафілаксія, алергени. Клінічні прояви та варіанти перебігу (блискавичний, астматичний, кардіальний, неврологічний, абдомінальний, шкірний). набряк легень. набряк Квінке. Перша медична допомога.</p>						
<p>Тема 15. Шок. Колапс. Кома. порушення свідомості, шок, колапс, кома: визначення, етіологія, оцінка стану хворого (первинний огляд, анамнез соматичне обстеження). Дошпитальна допомога при комах неясної етіології: травми голови, діабет (гіпоглікемія, гіперглікемія, кетоацидоз), серцево-судинні хвороби (кардіогенний шок, аритмії), судоми (епілепсія), інсульт, гіпотермія, гіпертермія, анафілаксія (ліки, укуси комах, продукти), отруєння (прийом всередину, чадний газ).</p>	4	0	0	2	0	2
<p>Тема 16. Логіка дій при невідкладних акушерських станах, перша долікарська допомога при гострих станах у дітей. Типові помилки. Анатомо-фізіологічні особливості вагітних. Вагітність. Кровотечі, Преєклампсія, еклампсія,</p>	4,5	0,5	0	2	0	2

розрив матки, відшарування плаценти, випадіння пуповини, загроза аборту, позаматкова вагітність, травма – розпізнавання, перша медична допомога. Транспортування вагітних. Пологи. Неонатальна реанімація. Фізіологія родів. Передвісник родів, Етапи та механізм пологів. Приймання нормальних самовільних пологів: матеріальне забезпечення, обробка пуповини та дитини. Анатомо-фізіологічні особливості дітей. Обструкція дихальних шляхів, астма, епіглотит, круп, бронхіт, фибрильні судоми, гіпертермія – діагностика й перша медична допомога. Особливості реанімації дітей.						
Тема 17. «Гострий живіт». Захворювання, об'єднані терміном «гострий живіт»: гострий апендицит, холецистит, панкреатит, перфораційна виразка шлунка та 12-ти палої кишки, защемлена грижа, кишкова непрохідність. Причини, прояви дошпитальна діагностика, перша медична допомога, принципи лікування на шпитальному етапі. Типові помилки першої допомоги.	9	1	0	4	0	4
<i>Разом за змістовим модулем 4</i>	26	2	0	12	0	12
Залік.	6	0	0	2	0	4
Всього годин:	90	2	0	40	0	40

5. Теми лекційних / семінарських / практичних / лабораторних занять

5.1. Теми лекційних занять

№	Назва теми	Кількість годин
1	Вступна лекція. Значення першої долікарської допомоги. Загальні принципи та логіка надання першої долікарської допомоги у мирний, військовий час та при масових ураженнях. Принципи медичного сортування. Діагностичні та лікувальні алгоритми. Типові помилки.	2
2	Загальні принципи та послідовність надання першої долікарської допомоги. Маніпуляції та медикаментозні засоби – їх роль в першій долікарській допомозі. Основи реаніматології. Серцева-легенева реанімація. Термінальні стани. Реанімаційні заходи.	2
3	Перша долікарська допомога при ушкодженнях та травмах. Невідкладні дії на місці одержання травми. Послідовність допомоги при масових ураженнях. Правила евакуації потерпілих. Методи іммобілізації, транспортування. Типові помилки.	2
4	Кровотечі: класифікація, клініка, діагностика, методи і засоби тимчасової та кінцевої зупинки.	2
5	Перша долікарська допомога при гострих хірургічних та терапевтичних захворюваннях. Логіка дій при невідкладних акушерських станах, перша долікарська допомога при гострих станах у дітей. Типові помилки.	2
	Разом	10

5.2. Темі семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

5.3. Темі практичних занять

№	Назва теми	Кіл-ть годин
1	Тема 2. Практичне заняття 1. Загальні принципи та послідовність надання першої долікарської допомоги. Маніпуляції та медикаментозні засоби – їх роль в першій долікарській допомозі. Основи реаніматології. Серцева-легенева реанімація. Термінальні стани. Реанімаційні заходи.	2
2	Тема 3. Практичне заняття 2. Десмургія. Характеристика перев'язувальних матеріалів. Пов'язки бинтові, клейові, хусткові, гіпсові. Види пов'язок: захисні, тиснучі, лікувальні, корегуючі. Правила і техніка накладання пов'язок на голову та грудну клітку, живіт. Пов'язки на кінцівки: циркулярна, спіральна, черепащача, на палець і пальці кисті, колосовидна, восьміподібна на кисть, Дезо.	2
3	Тема 3. Практичне заняття 3. Десмургія. Характеристика перев'язувальних матеріалів. Пов'язки бинтові, клейові, хусткові, гіпсові. Види пов'язок: захисні, тиснучі, лікувальні, корегуючі. Правила і техніка накладання пов'язок на голову та грудну клітку, живіт. Пов'язки на кінцівки: циркулярна, спіральна, черепащача, на палець і пальці кисті, колосовидна, восьміподібна на кисть, Дезо.	2
4	Тема 4. Практичне заняття 4. Асептика та антисептика. Збереження принципів асептики та антисептики при наданні першої лікарської допомоги. Шляхи розповсюдження інфекції. Профілактика розповсюдження екзогенної та ендогенної	2

	інфекції. Дезінфекція. Стерилізація. Механічна, фізична, хімічна, біологічна та змішана антисептика.	
5	Тема 5. Практичне заняття 5. Рани. Поняття. Методика оцінки ран (нейроваскулярний компонент, площа й глибина втрати тканин, ступінь забруднення, локалізація). Перша долікарська допомога при різних видах ран. Кусані рани – принципи обробки, правила реєстрації і спостереження. Профілактика газової гангрени, правцю та сказу. Краш-синдром: причини, прояви, безпеки, тактика першої медичної допомоги.	2
6	Тема 6. Практичне заняття 6. Кровотечі. Визначення, класифікація кровотеч. Способи тимчасової зупинки кровотеч (Притиснення рани, підвищене положення, пальцеве притиснення проєкційних точок, шинування, накладання джгута, стискаюча пов'язка, накладання затискача, тампонада носа): техніка, показання, протипоказання, типові помилки. Правила асептики та антисептики при зупинці кровотеч. Остаточні методи зупинки кровотеч.	2
7	Тема 6. Практичне заняття 7. Кровотечі. Визначення, класифікація кровотеч. Способи тимчасової зупинки кровотеч (Притиснення рани, підвищене положення, пальцеве притиснення проєкційних точок, шинування, накладання джгута, стискаюча пов'язка, накладання затискача, тампонада носа): техніка, показання, протипоказання, типові помилки. Правила асептики та антисептики при зупинці кровотеч. Остаточні методи зупинки кровотеч.	2
8	Тема 7. Практичне заняття 8. Геморагічний шок. Поняття, причини, прояви, індекс Алговера, перша медична допомога. Особливості, безпеки та клінічні ознаки внутрішніх кровотеч. Перша медична допомога при внутрішніх кровотечах. Переливання крові, компонентів крові та кровозамінників.	2
9	Тема 7. Практичне заняття 9. Геморагічний шок. Поняття, причини, прояви, індекс Алговера, перша медична допомога. Особливості, безпеки та клінічні ознаки внутрішніх кровотеч. Перша медична допомога при внутрішніх кровотечах. Переливання крові, компонентів крові та кровозамінників.	2
10	Тема 9. Практичне заняття 10. Переломи кісток. Діагностика й перша медична допомога. Послідовність медичних дій при ускладнених переломах. Діагностика вивихів, перша медична допомога, травматичні ампутації: перша медична допомога. Закриті пошкодження м'яких тканин: класифікація, діагностика, перша медична допомога.	2
11	Тема 10. Практичне заняття 11. Травма голови та хребта. Травма голови: механізм травми. Методика обстеження травмованих. Оцінка важності травми голови: анамнез, механізм, життєво-важливі показники, шкала Глазго, соматичний огляд. Діагностичні ознаки різних типів травми. Тактика невідкладної допомоги: Первинний огляд, іммобілізація, транспортування, вторинний огляд. Помилки першої допомоги. Травма хребта: Механізм травми. Методика обстеження хребта. Спинальний шок, тетра- і параплегія. Тактика невідкладної допомоги: первинний огляд, іммобілізація, транспортування, вторинний огляд.	2
12	Тема 11. Практичне заняття 12. Травма грудної клітки, живота і тазу. Травми грудної клітки: механізм травми. Методика обстеження органів грудної клітки. Відкритий,	2

	закритий та клапанний пневмоторакс, масивний гемоторакс, тампонада серця, балотуючи грудна клітка, травма серця, обструкція дихальних шляхів. Принципи до шпитальної допомоги. Помилки першої допомоги. Травми органів черевної порожнини й тазу: механізм травми. Методика обстеження. Ускладнення, за грозові для життя (внутрішньочеревна кровотеча, перитоніт, евісцерація).	
13	Тема 12. Практичне заняття 13. Опіки, відмороження, електротравма. Методика обстеження обпечених (визначення глибини, площі, важкості опіку). Принципи реанімації і надання першої медичної допомоги обпеченим та ураженим електричним струмом. Інгаляційні ураження: діагностика та перша медична допомога. Хімічні, променеві та радіаційні опіки: особливості діагностики та першої медичної допомоги.	2
14	Тема 13. Практичне заняття 14. Отруєння. Умови, класифікація, безпеки. Оцінка стану пацієнта – функція дихання, серцево-судинної системи, свідомість збір необхідної інформації. Отруєння грибами. Перша медична допомога при отруєннях: техніка промивання шлунка, антидоти, сорбенти, деякі медичні препарати. Укуси отруйних тварин та комах: невідкладна допомога. Догляд за пацієнтом, що перенесли отруєння.	2
15	Тема 14. Практичне заняття 15. Гострі «терапевтичні» захворювання органів серцево-судинної і дихальної систем. Інфаркт міокарда, гостра серцево-судинна недостатність, кардіогенний шок, аритмія, гіпертонічний криз. Приступ бронхіальної астми. Принципи діагностики та першої медичної допомоги. Алергія, анафілаксія, алергени. Клінічні прояви та варіанти перебігу (блискавичний, астматичний, кардіальний, неврологічний, абдомінальний, шкірний). набряк легень. набряк Квінке. Перша медична допомога.	2
16	Тема 15. Практичне заняття 16. Шок. Колапс. Кома. Порушення свідомості, шок, колапс, кома: Визначення, етіологія, оцінка стану хворого (первинний огляд, анамнез соматичне обстеження). Дошпитальна допомога при комах неясної етіології: травми голови, діабет (гіпоглікемія, гіперглікемія, кетоацидоз), серцево-судинні хвороби (кардіогенний шок, аритмії), судоми (епілепсія), інсульт, гіпо- та гіпертермія, анафілаксія (ліки, укуси комах, продукти), отруєння (прийом всередину, чадний газ).	2
17	Тема 16. Практичне заняття 17. Логіка дій при невідкладних акушерських станах, перша долікарська допомога при гострих станах у дітей. Типові помилки. Анатомо-фізіологічні особливості вагітних. Вагітність. Кровотечі, Преєклампсія, еклампсія, розрив матки, відшарування плаценти, випадіння пуповини, загроза аборту, позаматкова вагітність, травма – розпізнавання, перша медична допомога. Транспортування вагітних. Пологи. Неонатальна реанімація. Фізіологія родів. Передвісник родів, Етапи та механізм пологів. Приймання нормальних самовільних пологів: матеріальне забезпечення, обробка пуповини та дитини. Анатомо-фізіологічні особливості дітей. Обструкція дихальних шляхів, астма, епіглотит, круп, бронхіт, фибрильні судоми, гіпертермія – діагностика й перша медична допомога. Особливості реанімації дітей.	2
18	Тема 17. Практичне заняття 18. «Гострий живіт».	2

	Захворювання, об'єднані терміном «гострий живіт»: гострий апендицит, холецистит, панкреатит, перфораційна виразка шлунка та 12-ти палої кішки, защемлена грижа, кишкова непрохідність. Причини, прояви дошпитальна діагностика, перша медична допомога, принципи лікування на шпитальному етапі. Типові помилки першої допомоги.	
19	Тема 17. Практичне заняття 19. «Гострий живіт». Захворювання, об'єднані терміном «гострий живіт»: гострий апендицит, холецистит, панкреатит, перфораційна виразка шлунка та 12-ти палої кішки, защемлена грижа, кишкова непрохідність. Причини, прояви дошпитальна діагностика, перша медична допомога, принципи лікування на шпитальному етапі. Типові помилки першої допомоги.	2
20	Залік.	2
Разом		40

5.4. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

№	Назва теми / види завдань	Кіл-ть годин
1	Тема 2. Підготовка до практичного заняття 1 Загальні принципи та послідовність надання першої долікарської допомоги. Маніпуляції та медикаментозні засоби – їх роль в першій долікарській допомозі. Основи реаніматології. Серцева-легенева реанімація. Термінальні стани. Реанімаційні заходи.	2
2	Тема 3. Підготовка до практичного заняття 2 Десмургія. Характеристика перев'язувальних матеріалів. Пов'язки бинтові, клейові, хусткові, гіпсові. Види пов'язок: захисні, тиснучі, лікувальні, корегуючі. Правила і техніка накладання пов'язок на голову та грудну клітку, живіт. Пов'язки на кінцівки: циркулярна, спіральна, черепашча, на палець і пальці кисті, колосовидна, восьміподібна на кисть, Дезо.	2
3	Тема 3. Підготовка до практичного заняття 3 Десмургія. Характеристика перев'язувальних матеріалів. Пов'язки бинтові, клейові, хусткові, гіпсові. Види пов'язок: захисні, тиснучі, лікувальні, корегуючі. Правила і техніка накладання пов'язок на голову та грудну клітку, живіт. Пов'язки на кінцівки: циркулярна, спіральна, черепашча, на палець і пальці кисті, колосовидна, восьміподібна на кисть, Дезо.	1
4	Тема 4. Підготовка до практичного заняття 4 Асептика та антисептика. Збереження принципів асептики та антисептики при наданні першої лікарської допомоги. Шляхи розповсюдження інфекції. Профілактика розповсюдження екзогенної та ендогенної інфекції. Дезінфекція. Стерилізація. Механічна, фізична, хімічна, біологічна та змішана антисептика.	2
5	Тема 5. Підготовка до практичного заняття 5 Рани. Поняття. Методика оцінки ран (нейроваскулярний компонент, площа й глибина втрати тканин, ступінь забруднення, локалізація). Перша долікарська допомога при різних видах ран. Кусані рани – принципи обробки, правила реєстрації і спостереження. Профілактика	2

	газової гангрени, правцо та сказу. Краш-синдром: причини, прояви, небезпеки, тактика першої медичної допомоги.	
6	Тема 6. Підготовка до практичного заняття 6 Кровотечі. Визначення, класифікація кровотеч. Способи тимчасової зупинки кровотеч (Притиснення рани, підвищене положення, пальцеве притиснення проєкційних точок, шинування, накладання джгута, стискаюча пов'язка, накладання затискача, тампонада носа): техніка, показання, протипоказання, типові помилки. Правила асептики та антисептики при зупинці кровотеч. Остаточні методи зупинки кровотеч.	2
7	Тема 6. Підготовка до практичного заняття 7 Кровотечі. Визначення, класифікація кровотеч. Способи тимчасової зупинки кровотеч (Притиснення рани, підвищене положення, пальцеве притиснення проєкційних точок, шинування, накладання джгута, стискаюча пов'язка, накладання затискача, тампонада носа): техніка, показання, протипоказання, типові помилки. Правила асептики та антисептики при зупинці кровотеч. Остаточні методи зупинки кровотеч.	1
8	Тема 7. Підготовка до практичного заняття 8 Геморагічний шок. Поняття, причини, прояви, індекс Алговера, перша медична допомога. Особливості, небезпеки та клінічні ознаки внутрішніх кровотеч. Перша медична допомога при внутрішніх кровотечах. Переливання крові, компонентів крові та кровозамінників.	2
9	Тема 7. Підготовка до практичного заняття 9 Геморагічний шок. Поняття, причини, прояви, індекс Алговера, перша медична допомога. Особливості, небезпеки та клінічні ознаки внутрішніх кровотеч. Перша медична допомога при внутрішніх кровотечах. Переливання крові, компонентів крові та кровозамінників.	2
10	Тема 9. Підготовка до практичного заняття 10 Переломи кісток. Діагностика й перша медична допомога. Послідовність медичних дій при ускладнених переломах. Діагностика вивихів, перша медична допомога, травматичні ампутації: перша медична допомога. Закриті пошкодження м'яких тканин: класифікація, діагностика, перша медична допомога.	2
11	Тема 10. Підготовка до практичного заняття 11 Травма голови та хребта. Травма голови: механізм травми. Методика обстеження травмованих. Оцінка важності травми голови: анамнез, механізм, життєво-важливі показники, шкала Глазго, соматичний огляд. Діагностичні ознаки різних типів травми. Тактика невідкладної допомоги: Первинний огляд, іммобілізація, транспортування, вторинний огляд. Помилки першої допомоги. Травма хребта: Механізм травми. Методика обстеження хребта. Спінальний шок, тетра- і паралегія. Тактика невідкладної допомоги: первинний огляд, іммобілізація, транспортування, вторинний огляд.	2
12	Тема 11. Підготовка до практичного заняття 12 Травма грудної клітки, живота і тазу. Травми грудної клітки: механізм травми. Методика обстеження органів грудної клітки. Відкритий, закритий та клапанний пневмоторакс, масивний гемоторакс, тампонада серця, балотуючи грудна клітка, травма серця, обструкція дихальних шляхів. Принципи до шпитальної допомоги. Помилки першої допомоги. Травми органів черевної порожнини й тазу: механізм травми. Методика обстеження. Ускладнення, за грозові для життя (внутрішньочеревна кровотеча, перитоніт, евісцерація).	2
13	Тема 12. Підготовка до практичного заняття 13	2

	Опіки, відмороження, електротравма. Методика обстеження обпечених (визначення глибини, площі, важкості опіку). Принципи реанімації і надання першої медичної допомоги обпеченим та ураженим електричним струмом. Інгаляційні ураження: діагностика та перша медична допомога. Хімічні, променеві та радіаційні опіки: особливості діагностики та першої медичної допомоги.	
14	Тема 13. Підготовка до практичного заняття 14 Отруєння. Умови, класифікація, небезпеки. Оцінка стану пацієнта – функція дихання, серцево-судинної системи, свідомість збір необхідної інформації. Отруєння грибами. Перша медична допомога при отруєннях: техніка промивання шлунка, антидоти, сорбенти, деякі медичні препарати. Укуси отруйних тварин та комах: невідкладна допомога. Догляд за пацієнтом, що перенесли отруєння.	2
15	Тема 14. Підготовка до практичного заняття 15 Гострі «терапевтичні» захворювання органів серцево-судинної і дихальної систем. Інфаркт міокарда, гостра серцево-судинна недостатність, кардіогенний шок, аритмія, гіпертонічний криз. Приступ бронхіальної астми. Принципи діагностики та першої медичної допомоги. Алергія, анафілаксія, алергени. Клінічні прояви та варіанти перебігу (блискавичний, астматичний, кардіальний, неврологічний, абдомінальний, шкірний). набряк легень. набряк Квінке. Перша медична допомога.	2
16	Тема 15. Підготовка до практичного заняття 16 Шок. Колапс. Кома. Порушення свідомості, шок, колапс, кома: Визначення, етіологія, оцінка стану хворого (первинний огляд, анамнез соматичне обстеження). Дошпитальна допомога при комах неясної етіології: травми голови, діабет (гіпоглікемія, гіперглікемія, кетоацидоз), серцево-судинні хвороби (кардіогенний шок, аритмії), судоми (епілепсія), інсульт, гіпо- та гіпертермія, анафілаксія (ліки, укуси комах, продукти), отруєння (прийом всередину, чадний газ).	2
17	Тема 16. Підготовка до практичного заняття 17 Логіка дій при невідкладних акушерських станах, перша долікарська допомога при гострих станах у дітей. Типові помилки. Анатомо-фізіологічні особливості вагітних. Вагітність. Кровотечі, Преєклампсія, еклампсія, розрив матки, відшарування плаценти, випадіння пуповини, загроза аборту, позаматкова вагітність, травма – розпізнавання, перша медична допомога. Транспортування вагітних. Пологи. Неонатальна реанімація. Фізіологія родів. Передвісник родів, Етапи та механізм пологів. Приймання нормальних самовільних пологів: матеріальне забезпечення, обробка пуповини та дитини. Анатомо-фізіологічні особливості дітей. Обструкція дихальних шляхів, астма, епіглотит, круп, бронхіт, фібрильні судоми, гіпертермія – діагностика й перша медична допомога. Особливості реанімації дітей.	2
18	Тема 17. Підготовка до практичного заняття 18 «Гострий живіт». Захворювання, об'єднані терміном «гострий живіт»: гострий апендицит, холецистит, панкреатит, перфораційна виразка шлунка та 12-ти палої кишки, защемлена грижа, кишкова непрохідність. Причини, прояви дошпитальна діагностика, перша медична допомога, принципи лікування на шпитальному етапі. Типові помилки першої допомоги.	2
19	Тема 17. Підготовка до практичного заняття 19 «Гострий живіт».	2

	Захворювання, об'єднані терміном «гострий живіт»: гострий апендицит, холецистит, панкреатит, перфораційна виразка шлунка та 12-ти палої кішки, защемлена грижа, кишкова непрохідність. Причини, прояви дошпитальна діагностика, перша медична допомога, принципи лікування на шпитальному етапі. Типові помилки першої допомоги.	
20	Підготовка до заліку	4
Разом		40

7. Методи навчання

Практичні заняття: бесіда, вирішення клінічних ситуаційних задач, демонстрація та відпрацювання навичок виконання маніпуляцій за переліком 5, інструктаж та відпрацювання навичок на симуляційних муляжах.

Самостійна робота: самостійна робота з підручником, самостійне вирішення клінічних завдань.

8. Форми контролю та методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточний контроль: усне опитування, тестування, оцінювання виконання практичних навичок, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті.

Підсумковий контроль: залік.

Структура поточного оцінювання на практичному занятті:

- Оцінювання теоретичних знань з теми заняття:
 - методи: опитування, вирішення ситуаційної клінічної задачі;
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.
- Оцінка практичних навичок та маніпуляцій з теми заняття:
 - методи: оцінювання правильності виконання практичних навичок
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті:

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, бере активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, впевнено демонструє практичні навички та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з суттєвими помилками.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, не демонструє практичні навички та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень.

Залік виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав та захистив

індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

Залік здійснюється: на останньому занятті до початку екзаменаційної сесії - при стрічковій системі навчання, на останньому занятті – при цикловій системі навчання. Оцінка за залік є середньоарифметичною за всіма складовими за традиційною чотирибальною шкалою і має величину, яка округлюється за методом статистики з двома десятковими знаками після коми.

9. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Отриманий середній бал за навчальну дисципліну для здобувачів, які успішно опанували робочу програму навчальної дисципліни, конвертується з традиційної чотирибальної шкали у бали за 200-бальною шкалою, як наведено у таблиці:

Таблиця конвертації традиційної оцінки у багатобальну шкалу

Традиційна чотирибальна шкала	Багатобальна 200-бальна шкала
Відмінно («5»)	185 – 200
Добре («4»)	151 – 184
Задовільно («3»)	120 – 150
Незадовільно («2»)	Нижче 120

Багатобальна шкала (200-бальна шкала) характеризує фактичну успішність кожного здобувача із засвоєння освітньої компоненти. Конвертація традиційної оцінки (середній бал за навчальну дисципліну) в 200-бальну виконується інформаційно-технічним відділом Університету.

Відповідно до отриманих балів за 200-бальною шкалою, досягнення здобувачів оцінюються за рейтинговою шкалою ECTS. Подальше ранжування за рейтинговою шкалою ECTS дозволяє оцінити досягнення здобувачів з освітньої компоненти, які навчаються на одному курсі однієї спеціальності, відповідно до отриманих ними балів.

Шкала ECTS є відносно-порівняльною рейтинговою, яка встановлює належність здобувача до групи кращих чи гірших серед референтної групи однокурсників (факультет, спеціальність). Оцінка «А» за шкалою ECTS не може дорівнювати оцінці «відмінно», а оцінка «В» – оцінці «добре» тощо. При конвертації з багатобальної шкали межі оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» за шкалою ECTS не співпадають з межами оцінок «5», «4», «3» за традиційною шкалою. Здобувачі, які одержали оцінки «FX» та «F» («2») не вносяться до списку здобувачів, що ранжуються. Оцінка «FX» виставляється здобувачам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зарахований підсумковий контроль. Оцінка «F» виставляється здобувачам, які відвідали усі заняття з дисципліни, але не набрали середнього балу (3,00) за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового контролю.

Здобувачі, які навчаються на одному курсі (однієї спеціальності), на підставі кількості балів, набраних з дисципліни, ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Конвертація традиційної оцінки з дисципліни та суми балів за шкалою ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% здобувачів
B	Наступні 25% здобувачів
C	Наступні 30% здобувачів
D	Наступні 25% здобувачів
E	Наступні 10% здобувачів

- Робоча програма навчальної дисципліни
- Силабус навчальної дисципліни
- Ситуаційні клінічні завдання
- Методичні розробки практичних занять

11. Питання для підготовки до підсумкового контролю

1. Техніка тимчасової зупинки кровотеч.
2. Техніка серцево-легеневої реанімації.
3. Перша долікарська допомога при асфіксії.
4. Техніка крікотіреопункції.
5. Накладання імпровізованих та стандартних шин для іммобілізації.
6. Евакуація потерпілого з автомобіля.
7. Методика транспортування потерпілих з різними видами уражень.
8. Накладання бинтових пов'язок.
9. Перша долікарська допомога при отруєннях та передозуванні ліків.
10. Промивання шлунку.
11. Промивання очей.
12. Перша допомога при термічних опіках.
13. Перша допомога при хімічних опіках.
14. Перша допомога при відмороженнях.
15. Обробка ран.
16. Перша допомога при укусах тварин.
17. Перша долікарська допомога при переломах.
18. Перша допомога при вивихах.
19. Суть першої долікарської допомоги при вогнепальних та ножових пораненнях.
20. Невідкладні дії при алергічних реакціях.
21. Перша допомога при інфекційних захворюваннях, організація карантину.
22. Долікарська допомога при стенокардії, інфаркті міокарда.
23. Перша допомога при бронхіальній астмі.
24. Тактика дій при болі у животі.
25. Перша допомога при гіпертермії.
26. Перша долікарська допомога пацієнта з гострими психічними порушеннями.
27. Перша долікарська допомога при невідкладних станах у дітей.
28. Допомога у прийманні фізіологічних пологів, обробка пуповини.
29. Перша допомога при укусах комах.
- Перша допомога при синдромі позиційного здавлення.

12. Рекомендована література

Основна:

1. Білоус Т. Л. Долікарська допомога: навч. посіб. / Т. Л. Білоус. – Суми: видавничовиробниче підприємство «Мрія», 2020. 148 с
2. Домедична допомога на місці події : практичний посібник / П. Б. Волянський, А. М. Гринзовський, С. О. Гур'єв та ін. ; за заг. ред. д. н. держ. упр., професора П. Б. Волянського та д. мед. н., професора С. О. Гур'єва. Херсон: Видав. дім «Гельветика», 2020. 224 с.
3. Екстрена медична допомога : підручник / [М. І. Швед, А. А. Гудима, С. М. Геряк та ін.] ; за ред. М. І. Шведа. – Тернопіль : ТДМУ, 2015. – 420 с.
4. Дужий І.Д. Перша допомога при невідкладних станах : навчальний посібник / І.Д. Дужий, О.В. Кравець ; Сумський державний університет. – Суми : Сумський державний університет, 2014. – 212 с. : іл., табл.
5. Тарасюк В.С., Матвійчук М.В. Паламар М.В., Поляруш В.В., Корольова Н.Д., Подоляна В.М. Малик С.Л., Кривецька Н.В. Перша медична (екстрена) допомога з елементами

тактичної медицини на догоспітальному етапі в умовах надзвичайних ситуацій. – К.: Медицина, 2015.

6. Schneider, Andreas, Erik Popp, and Bernd W. Böttiger. "Cardiopulmonary Resuscitation." Surgical Intensive Care Medicine. Springer International Publishing, 2016. 153-166.

Додаткова:

1. Домедична допомога (алгоритми, маніпуляції): Методичний посібник / В.О.Крилюк та ін. К.:НВП «Інтерсервіс», 2014. 84 с.
2. Домедична допомога в умовах надзвичайних ситуацій: практичний посібник / П. Б. Волянський, С. О. Гур'єв, М. Л. Долгий та ін.: ФОП Панов А. М., 2016. 136 с.
3. Домедична допомога постраждалим внаслідок ДТП: Методичний посібник / В. О. Крилюк, Ю. О. Чорний, А. І. Гоженко, М. І. Квітка. К.: ФОП Ференець В.Б., 2014. 84 с.
4. Екстрена медична допомога травмованим на догоспітальному етапі: навчальний посібник / В. О. Крилюк, С. О. Гур'єв, А. А. Гудима, Н.І. Іскра та ін. Київ, 2016. 400 с.
5. Баран С.В. Невідкладні стани у внутрішній медицині. К.: ВСВ «Медицина», 2011. 136 с.
6. Екстрена медична допомога (гострі серцеві стани) / Г.Г. Рошін, О.М. Пархоменко, В.О. Крилюк та ін.: за ред. Г.Г. Рошїна. – К.: ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2011. - 159 с.
7. Медицина невідкладних станів: швидка і невідкладна медична допомога / І.С. Зозуля, А.В. Вершигора, В.І. Боброва та ін.; за ред. І. С. Зозулі. - К.: ВСВ «Медицина», 2012. - 728 с.
8. Десмургія : навчальний посібник / О. О. Виноградов, М. О. Ропасва, О. І. Гужва, А. В. Радченко ; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». – Старобільськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2015. – 80 с.
9. Невідкладні стани в хірургії. /Навчальний посібник для медичних ВНЗ I—III рівнів акредитації МОЗ України/ К. Бобак, А. Бобак, В. Киретов - Київ ВСВ «Медицина» - 2017 – 560с.
10. Основи медичних знань та долікарської допомоги: підручник для студентів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації / Я.І. Федонюк, В.С. Грушко, О.М. Довгань та ін.; за ред. Я.І. Федонюка, В.С. Грушка. Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2012. 728 с.
11. Андрущенко В.П., Кушта Ю.Ф., Андрущенко Д.В. Перша долікарська допомога: підручник. Л : ЛНМУ, 2011. 348 с.
12. Перша долікарська допомога: підручник/під ред. В.П. Андрущенко. Ю.Ф. Кушта, Д.В. Андрущенко – Львів: ЛНМУ. - 2011. – 351 с.
13. Екстрена медична допомога: догоспітальний етап, алгоритми маніпуляції (базовий рівень). / Г.Г. Рошін, А.А. Гудима, В.Ю. Кузьмін та ін. - К., 2012. - 84 с.
14. Donald C. Correll, MD Facer. Hypothermia practice Guid // The physician assistant practice Guide. For Emergency Departments urgent care centers, and family practices. A cuta care Horizons. Jackson, TN.2012.
15. Marx, John, Ron Walls, and Robert Hockberger. Rosen's emergency medicine-concepts and clinical practice. Elsevier Health Sciences, 2013.
16. Skone, Richard, et al., eds. Managing the Critically Ill Child: A Guide for Anaesthetists and Emergency Physicians. Cambridge University Press, 2013.
17. Gostishcev V.K. General surgery/ The manual. –М.:Geotar-med, 2018. 220p

13. Електронні інформаційні ресурси

1. <https://moz.gov.ua/> – Міністерство охорони здоров'я України
2. www.ama-assn.org – Американська медична асоціація / American Medical Association
3. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
4. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - Державний експертний центр МОЗ України
5. <http://bma.org.uk> – Британська медична асоціація
6. <http://iss-sic.com/> - Міжнародна спільнота хірургів